

benetke '95

DEUSOVA KOMEDIJA

A COMÉDIA DE DEUS

režija: Joao César Monteiro

scenarij: Joao César Monteiro

fotografija: Mario Barosso

igrajo: Joao César Monteiro, Manuela de Freitas, Claudia Teixeira, Raquel Ascensao

Portugalska, Francija, 140 minut

Vznemirljivo presenečenje v glavnem programu letošnjega festivala je bil film portugalskega režiserja Joaoja Cesarja Monteire **Deusova komedija**. Režiser se je tokrat predstavil s frivolno komedijo o »perverzih« užitkih starejšega sladoledarja. Njegovo življenje namreč sestavljata dve obsesiji, prva je izdelovanje slastnega sladoleda, druga pa je zapeljevanje najstniških deklet, kar ni posebej zapletena naloga, saj je v slaščičarni zaposlenih dober ducat luštnih punc. In v obeh poslih je naš sladkosned in erotoman več kot sijajen, pa čeprav mora na koncu filma za prvo ljubezen petnajstletne sosedove mesarjeve hčerke plačati skorajda s svojim življenjem. Monteirova **Deusova komedija** je na nek način pendant zadnjemu filmu Michelangelina Antonionija **Onstran oblakov**. To je zanimivo tudi v toliko, saj sta filma posnela režiserja v letih, Antonioni, ki je sicer letnik 1912, in Monteiro, ki se je rodil leta 1939 (vmes je vsekakor tistih spoštljivih sedemindvajset let, vendar pa filmska matematika ni le seštevanje).

Če je pri Monteiru ljubezen sladka, polna užitkov in skoraj misterioznih nians, potem pa je ljubezen v Antonionijevem filmu, ali blokirana, travmatizirana, sfrustrirana ali pa idealistično vznesena. Gre torej za ljubezen z madežem, ki pa je še toliko »večji«, saj so nosilci te ljubezni liki, ki jih utelešajo fascinantne igralko kot so Irene Jacob, Sophie Marceau, Fanny Ardant in druge. Film **Onstran oblakov** je namreč sestavl-

jen iz štirih zgodb, ki se lotevajo različnih ljubezenskih izkušenj, Wim Wenders pa je te zgodbe opremil s prologom, intermezom in epilogom. V njih je preko figure filmskega režiserja predstavil svoje videnje Antonionijevega filmskega pogleda na svet, pogleda, ki je skozi distancirano objektivnost skušal dešifrirati prikrite razsežnosti modernega človeškega bivanja. V središču Antonionijevega zanimanja pa je praviloma bila nekakšna izvotljena emocionalnost, čustvena razrvanost in odtujenost. Če je torej modernista Antonionija zanimala »resnica«, tudi resnica o ljubezni, se pravi tisto, kar vidi »duhovno« oko, pa se je Monteiro pozabaval, vendar ne v pejorativnem pomenu te besede, s tistim, kar vidi »fizično« oko, z »videzom«. In z »videzom« se je v formalnem pogledu pozabaval na skoraj podoben način kot Antonioni, kar pomeni, da so njegove filmske podobe na nek način asketske, pravo nasprotje kakšni fellinijevski baročnosti. »Asketske« pa tudi zato, da bi izbrani »videzi« postali bolj vidni in prisotni, privlačni in vabljeni. Pa naj gre za kepico sladoleda ali pa za komaj brsteče bradavičke na nedolžnih dekliških prsih.

Če je torej Deusova komedija film, ki je sicer spotakljiv za kakšnega puritanskega moralista, pa je to vsekakor mali filmski biserček, ki erotike še zdaleč ni eksploatiral v kakšni poceni transparentnosti. Zgrajen je na nizu situacijskih in verbalnih domislic pa subtilnih iger odkrivanja, prikrivanja in zapeljevanja ter nenazadnje na nizu skoraj obrednih erotičnih seans. Film tako govori o »malih stvareh, ki delajo življenje«, o stvareh, ki so sicer na meji »perverznega« in zato je tudi prav, da je posvečen prezgodaj preminulemu francoskemu kritiku osemdesetih let, Sergeju Daneyu. Daney je ljubil tiste »male« filme o »obrobni stvareh«.

ČUDNI DNEVI

STRANGE DAYS

režija: Kathryn Bigelow

scenarij: James Cameron, Jay Cocks

fotografija: Matthew F. Leonetti

glasba: Graeme Revell, Deep Forest

igrajo: Ralph Fiennes, Angela Bassett, Juliette Lewis, Tom Sizemore, Michael Wincott, Vincent D'Onofrio

ZDA, 139 minut

V zgodovini filmskega spektakla so igralci velikokrat sedali za filmsko kamero, omenimo vsaj filmskega kavboja, Johna Waynea pa fatalno žensko francoskega filma, Jeanne Moreau. Na letošnjem beneškem festivalu so se v vlogi režiserja ponovno predstavili Josiane Balasko, Mel Gibson in Sean Penn. Zaradi njenega fotogeničnega obraza pa bi lahko med igralke prišteli tudi Kathryn Bigelow, ki pa je s filmom **Čudni dnevi** potrdila, da je odlična režiserka. S filmom **Čudni dnevi** je Kathryn Bigelow

najprej dokončno spodnesla tradicionalno mišljenje, da ženskim režiserkam praviloma ležijo bolj senzibilne teme oziroma da jim je filmska govorica t.i. trdih žanrov na nek način tuja. Kathryn Bigelow si je namreč izbrala temo po meri Ridleya Scotta in jo je utelesila z izrazno vročico, ki ji je bil v zadnjem času med drugim kos tudi Spike Lee, pa čeprav je sicer v svojem zadnjem filmu **Clockers** več prostora namenil »psihološki« interpretaciji.

S svojim znanstveno-fantastičnim filmom nas je ameriška filmska »akcionerka« predstavila v čas tik pred iztekom drugega tisočletja, torej v čas apokaliptičnih jezdecev. ▶